

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Zory Komancové a soudců Mgr. Marcely Vítkové a JUDr. Miroslava Řezáče ve věci

žalobkyně: **L.R.**, narozená XXXXX, podnikatelka, IČO XXXXX,
sídlem XXXXX,
zastoupená advokátem JUDr. Ing. Ivanem Rottem,
sídlem Musílkova 1311/5e, 150 00 Praha,

proti

žalovanému: **Agro Trnava s. r. o.**, IČO 29200083,
sídlem Trnava č. p. 13, 674 01 Trnava,
zastoupený advokátem JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, Ph.D.,
sídlem Bráfova 770/52, 674 01 Třebíč,

o zaplacení 614 818 Kč oproti vrácení věci, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 12. 9. 2018, čj. 6 C 259/2017-93,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 28 842,46 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. MgrA. Michala Šalomouna, Ph.D., do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V řízení zahájeném 22. 11. 2017 domáhala se žalobkyně po žalovaném zaplacení částky 614 818 Kč oproti převzetí zboží: „postřikovač Projet LORD BDL 2700/ L/21m – ANNOVI REVERBERI čerpadlo o výkonu 2501/min – 20 barů; další výbava dle přílohy č. 001/R., která je nedílnou součástí této smlouvy“. V žalobě uvedla, že dne 22. 9. 2015 uzavřela jako kupující se žalovaným jako prodávajícím kupní smlouvu, jejímž předmětem byla koupě nového výše specifikovaného

stroje/zboží. Spolu s předmětem měly být dodány návody (obsluha stroje a počítače), ES prohlášení o shodě, osvědčení o funkční způsobilosti (protokol o testování postřikovače) a známka o provedeném testování, technické osvědčení spolu s výpisem z technického osvědčení (absence zabraňuje provozu/dopravě zařízení z místa na místo – brání obvyklému užívání). Žalobkyně zaplatila žalovanému kupní cenu 743 930 Kč (z toho 129 112 Kč představuje DPH; cena bez DPH 614 818 Kč). Uvedla, že od počátku stroj vykazuje vady (jejich výskyt a druh v žalobě rozepsala), poslední reklamaci záruční opravy stroje žalobkyně žalovanému nahlásila emailem dne 22. 5. 2017 (záruka do 22. 9. 2017). Z důvodu podstatného porušení smlouvy (§ 2106 občanského zákoníku) žalobkyně od smlouvy odstoupila; odstoupení od smlouvy si žalovaný převzal 31. 5. 2017 a 20. 6. 2017 zaslal žalobkyni odmítavou reakci. Na další výzvy k převzetí reklamovaného stroje oproti vrácení zaplacené kupní ceny žalovaný nereagoval.

2. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Namítl, že pro odstoupení od smlouvy žalobkyní nebyly splněny podmínky. Žalobkyně argumentuje vadami, které již byly odstraněny (k odstranění vad docházelo v dohodnutém termínu) nebo na které se nevztahuje záruka (komponenty byly poškozeny mechanicky). Pokud jde o argumentaci chybějícím technickým osvědčením, toto součástí dodávky nebylo (není nezbytné k řádnému používání stroje – postřikovač pole; je vhodné je mít pro případ jízdy stroje po pozemních komunikacích, k tomuto účelu však stroj z povahy věci určen není), v době koupě navíc ani nebylo k dispozici (neexistovalo). V době koupě se jednalo o stroj, který byl do České republiky dovážen nově, technické osvědčení pro provoz na pozemních komunikacích pro něj vyřízeno nebylo, protože je nikdo z kupujících nepožadoval. Žalobkyně o stroj velmi stála a tato okolnost nebyla překážkou pro uzavření kupní smlouvy. Žalovaný navíc technické osvědčení žalobkyni dne 25. 7. 2017 dodal, žalobkyně je však dne 16. 8. 2017 vrátila (o jeho získání se žalovaný, co by plnění ex gratia pro své zákazníky, v průběhu doby zasazoval; sama žalobkyně byla zapojena do procesu homologace – pracovník státní zkušebny Ing. Hudec na stroji v jejím vlastnictví prováděl zkoušku brzd). Technické osvědčení žalobkyni k provozování stroje od počátku nechybělo, začala je vyžadovat až ve chvíli, kdy hledala záminku pro odstoupení od smlouvy, stroj přitom téměř dva roky používala. Podotkl, že v době před podáním žaloby se snažil se žalobkyní věc řešit tak, že by od ní stroj odebral, ale rozhodně ne za cenu, jakou požaduje žalobkyně, která nezohledňuje skutečnost, že stroj je dvouletým používáním znehodnocen (za cenu požadovanou žalobkyní se snažil stroj inzerovat, jedná se však o cenu předraženou, žádný zájemce o koupi se nenašel – viz dopis žalobkyni z 27. 7. 2017). Je přesvědčen, že po celou dobu se žalobkyni snažil vyjít všemožně vstříc, ta však vše nyní interpretuje jako chybu žalovaného. Žaloba dle jeho názoru odporuje dobrým mravům a poctivému obchodnímu styku. Má za to, že žalobkyně nebyla oprávněna od smlouvy odstoupit ani proto, že zboží nemůže vrátit v původním stavu (stroj téměř dva roky používala, je mechanicky poškozen, sama na stroji prováděla opravy). Uplatnil rovněž námitku prodávajícího (§ 2111 občanského zákoníku), že žalobkyně vadu spočívající v absenci technického osvědčení neoznámila včas (že toto osvědčení nemá, věděla již při převzetí věci).
3. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného uvedla, že dodání technického osvědčení po žalovaném požadovala po celou dobu od uzavření kupní smlouvy a jeho dodání urgovala (při jednání soudu dodala, že se tak dělo vždy ústně), žalovaný jí je dodal až po odstoupení od smlouvy. Nesouhlasila, že by technické osvědčení nebylo nezbytné k řádnému používání stroje, který dle jejího názoru spadá do kategorie zvláštních vozidel – pracovní stroj přípojný [§ 3 odst. 3 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb.], a podléhá proto schvalování technické způsobilosti k provozu na pozemních komunikacích (bez něj není jeho provoz na pozemních komunikacích obecně povolen). Je tedy přesvědčena, že se jedná o nezbytnou součást dodávky. K námitce žalovaného, že žalobkyně nebyla oprávněna od smlouvy odstoupit, neboť se jedná o použité zboží, argumentovala, že „věc použila před objevením vady“ [§ 2110 písm. b) občanského zákoníku]. Dodala, že žalovaný jako profesionál věnující se prodeji zemědělských strojů a zařízení by měl vědět, že technické osvědčení

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kristková.

je k provozu stroje zapotřebí (§ 5 odst. 1 občanského zákoníku). Při jednání soudu dodala, že kupní smlouvu uzavírala mimo rámec své podnikatelské činnosti, a proto je nutno na ni pohlížet jako na spotřebitelku, přinejmenším byla v postavení tzv. slabší strany (§ 433 občanského zákoníku).

4. Žalovaný trval na tom, že se jedná o podnikatelskou záležitost, že žalobkyně rozhodně nebyla v postavení slabší strany a že technické osvědčení součástí předmětu koupě nebylo (ani být nemohlo, protože neexistovalo). Požadavek na jeho dodání žalobkyně vznesla až po dvou letech od koupě v návaznosti na opravu poškozeného čidla, na jejímž řešení se nedohodli. O prodeji jakéhokoli stroje žalovaný nikdy nejednal jen se žalobkyní, vždy u jednání byl i její otec, který za svůj život nakoupil (nejen od žalovaného) mnoho strojů, a na koupi tohoto stroje po technické stránce dohlížel.
5. Soud prvního stupně žalobu zamítl (I. výrok) a uložil žalobkyni povinnost nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 107 254,40 Kč (II. výrok). Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že mezi účastníky nebylo sporu o tom, že dne 22. 9. 2015 uzavřeli kupní smlouvu, na jejímž základě žalobkyně zakoupila od žalovaného výše specifikovaný stroj za sjednanou kupní cenu 743 930 Kč vč. DPH. Z písemného znění smlouvy přitom nevyplývá, že by technické osvědčení mělo být součástí dodávky - smlouva obecně neobsahuje žádné ujednání o tom, jaké doklady měly být společně se strojem dodány. Dle smlouvy pak měly být vady kupujícím u prodávajícího uplatňovány písemnou formou. Žalobkyně dne 24. 5. 2017 od kupní smlouvy odstoupila s odůvodněním, že žalovaný jí nedodal návod k obsluze stroje a k počítači, ES prohlášení o shodě, osvědčení o funkční způsobilosti a technické osvědčení (včetně výpisu z technického osvědčení). Dále poukazovala na vady, které stroj vykazoval v průběhu času. Žalovaný nezpochybnil, že odstoupení od smlouvy obdržel dne 31. 5. 2017. S ohledem na datum uzavření smlouvy soud prvního stupně po právní stránce vztah mezi účastníky hodnotil dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a ač to v odůvodnění není výslovně (rozuměj odkazem na zákonné ustanovení) uvedeno, podřadil jej pod právní úpravu smlouvy kupní – věc movitá (§ 2079 a násl. občanského zákoníku – pozn. odvolacího soudu). Dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla oprávněna od smlouvy z důvodu jejího podstatného porušení žalovaným odstoupit. V řízení bylo prokázáno, že vady, které se na stroji v průběhu jeho užívání vyskytly, byly žalovaným v přiměřených lhůtách odstraněny. Pokud jde o žalobkyní označené chybějící dokumenty, pak při posuzování této skutečnosti co by podstatného porušení smlouvy vycházel z předpokladu, že předmět koupě je zařízením primárně určeným k obhospodařování zemědělské půdy a nikoli pro přepravu na pozemních komunikacích, absence technického osvědčení, jakož i jiných dokladů, stroji v této činnosti sama o sobě nikterak nebránila. Z kupní smlouvy přitom nevyplývá, že by si strany takové dokumenty jako náležitost předmětu koupě vymínily. Skutečnost, že žalobkyně stroj zakoupila, aniž by ve smlouvě byla zakotvena povinnost žalovaného žalobkyni tvrzenou dokumentaci dodat, vyhodnotil tak, že žalobkyně v době převodu skutečně věděla, že technické osvědčení pro tento na trhu nový stroj dosud neexistuje, popř., že jeho dodání v době koupě nevyžadovala. Dle soudu prvního stupně proto nelze uzavřít, že by žalovaný porušil smlouvu dodáním vadného plnění a už vůbec, že by porušil smlouvu takovým podstatným způsobem, který by žalobkyni umožnil od smlouvy účinně odstoupit. Žalobu na remisi stavu do doby před uzavřením kupní smlouvy proto zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhod s odkazem na ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. a v řízení zcela úspěšnému žalovanému přiznal jejich plnou náhradu sestávající z odměny za zastoupení advokátem v rozsahu osmi úkonů právní služby po 10 780 Kč, osmi paušálních náhrad k těmto úkonům po 300 Kč, to vše navýšeno o 21% DPH.
6. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání, v němž soudu prvního stupně vytýkala, že nesprávně vyhodnotil právní důsledky skutkových zjištění a že se nevypořádal s jejími zásadními argumenty, tj. že technické osvědčení bylo součástí plnění ze smlouvy (jeho vydání nařizuje platná právní úprava a žalobkyně jeho dodání po celou dobu od uzavření smlouvy až do odstoupení požadovala a urgovala jeho dodání) a že žalobkyně v daném vztahu vystupovala v postavení slabší

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kristková.

strany (nelze proto souhlasit se závěrem, že si dodání technického osvědčení měla ve smlouvě vymínit, ani že byla povinna reklamovat písemně – nadto nejméně 1x reklamaci písemně uplatnila). Vyslovila přesvědčení, že od kupní smlouvy odstoupila zcela po právu a že žalobě by mělo být vyhověno.

7. Žalovaný ve vyjádření k odvolání žalobkyně oponoval, že žalobkyně v řízení nenavrhl žádná důkazy k prokázání svého tvrzení, že po celou dobu technické osvědčení požadovala a jeho dodání urgovala. Setrval na svém názoru, že technické osvědčení k provozu zařízení potřeba není a že žalobkyně v době koupě věděla, že neexistuje, přesto si stroj koupila. Rozhodně nesouhlasil s námitkou, že by žalobkyně ve vztahu založeném předmětnou kupní smlouvou vystupovala jako slabší strana a interpretaci příslušných ustanovení prováděnou žalobkyní v tomto směru označil za zavádějící. Dle jeho názoru se soud prvního stupně s touto námitkou žalobkyně vypořádal a celou záležitost správně posoudil dle zásady smluvní volnosti. Poukázal na to, že na způsobu uplatňování vad zboží písemnou formou se smluvní strany výslovně dohodly, žalobkyně však toto ujednání nedodržovala. Vyslovil přesvědčení, že soud prvního stupně pro zjištění skutkového stavu provedl dostatečné dokazování, provedené důkazy řádně zhodnotil a učinil z nich správné závěry. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.
8. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněným subjektem (§ 201 o. s. ř.), že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř.), a že bylo podáno včas (§ 204 o. s. ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a o. s. ř., přezkoumal napadený rozsudek a řízení mu předcházející, a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
9. Odvolací soud neshledal důvodnou žádnou z odvolacích námitek žalobkyně, se skutkovými zjištěními učiněnými soudem prvního stupně jakož i s jeho právním hodnocením se ztotožňuje a pro stručnost na ně odkazuje.
10. Pokud žalobkyně namítala, že ve vztahu se žalovaným vystupovala v pozici slabší strany (§ 433 občanského zákoníku), je nutno uvést, že z dokazování provedeného soudem prvního stupně nevyplývá žádná skutečnost, z níž by se dalo usuzovat na závěr, že vztah mezi žalobkyní a žalovaným (oba podnikatelé) založený předmětnou kupní smlouvou byl konstituován nápadně nevýhodně pro žalobkyni a nápadně výhodně pro žalobce (jinak řečeno, že by ze strany žalovaného došlo k nějakému zneužití, které by bylo založeno na jeho převaze znalostní, zkušenostní nebo hospodářské). Smlouva jako celek je poměrně jednoduše a stručně napsaný dokument, předmětem koupě byl ve smlouvě specifikovaný zemědělský stroj. Žalobkyně podniká (mimo jiné) jako zemědělský podnikatel, v daném právním vztahu tak zjevně vystupovala v souvislosti s vlastním podnikáním (právní domněnka zakotvená v § 433 odst. 2 občanského zákoníku se neuplatní). Z údajů obchodního rejstříku o osobě žalovaného na druhou stranu nelze dovodit, že by se jednalo o subjekt mající nad žalobkyní hospodářskou převahu - žalovaný je tzv. jednočlenná společnost s ručením omezeným se základním kapitálem 200 000 Kč. Odvolací soud tedy neshledal žádné důvody, pro které by bylo možno dospět k závěru, že žalobkyně byla v posuzovaném vztahu tzv. slabší stranou.
11. Žalobkyně se mýlí, pokud vychází s předpokladu, že technické osvědčení v tomto případě je dokladem potřebným k užívání věci (§ 2094 odst. 1 občanského zákoníku). Jak uzavřel již soud prvního stupně, předmět koupě není a priori určen k provozu po pozemních komunikacích, a pokud žalobkyně při uzavírání smlouvy věděla, že kupovaný stroj má mít i tuto vlastnost, měla si ji výslovně vymínit. Pro úplnost nutno dodat, že v řízení nebylo tvrzeno ani prokazováno, že by žalovaný předmět koupě jako způsobilý k provozu na pozemních komunikacích nabízel, a jak správně namítá žalovaný, žalobkyně ani neprokázala, že dodání technického osvědčení požadovala a urgovala od doby převzetí stroje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kristková.

12. Jak správně poukazoval žalovaný, dle ustanovení § 2110 věta první občanského zákoníku, *kupující nemůže od smlouvy odstoupit, ani požadovat dodání nové věci, nemůže-li věc vrátit v tom stavu, v jakém ji obdržel*. Pokud žalobkyně v této souvislosti namítala, že toto ustanovení se v daném případě neuplatní, protože věc ještě před objevením vady použila [§ 2110 písm. b) občanského zákoníku], je potřeba zdůraznit, že je velký rozdíl mezi použitím věci a jejím téměř dvouletým užíváním, jak tomu bylo v posuzovaném případě.
13. Jelikož tedy odvolací soud neshledal odvolací námitky žalobkyně důvodnými, rozsudek soudu prvního stupně dle ustanovení § 219 o. s. ř., a to včetně II. výroku, kterým bylo správně rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, potvrdil.
14. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl dle ustanovení § 224 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný byl v odvolacím řízení zcela úspěšný, má proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů. Tyto sestávají z:
- odměny za zastoupení advokátem v rozsahu dvou úkonů právní služby po 10 780 Kč (vyjádření k odvolání a účast na jednání; tarifní hodnota 614 818 Kč) dle § 7 a § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
 - dvou režijních paušálů po 300 Kč k těmto úkonům dle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
 - cestovného na jednání osobním automobilem reg. zn. 3L0 9535 na trase Třebíč – Brno a zpět [celková délka trasy 150 km, průměrná spotřeba 9,3 l benzínu 95B na 100 km (dle metodiky výpočtu spotřeby paliva „EU 1999/100“), v roce 2019 cena PHM 33,10 Kč/l + sazba základní náhrady za 1 km jízdy 4,10 Kč dle vyhlášky č. 333/2018 Sb.] ve výši 1 076,74 Kč;
 - náhrady za ztrátu času s cestou na jednání soudu a zpět v rozsahu 6 půlhodin po 100 Kč dle ustanovení § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
 - náhrady za 21% DPH ve výši 5 005,72 Kč počítané ze všech náhrad (§ 137 odst. 1 a 3 o. s. ř.); celkem tedy 28 842,46 Kč. Všechny tyto náklady odvolací soud shledává účelnými pro uplatňování či bránění práva v odvolacím řízení zcela úspěšným žalovaným, a co do výše i úměrnými k žalobou vymáhané částce. Podmínky pro aplikaci § 150 o. s. ř. neshledal (II. výrok tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, prostřednictvím soudu prvního stupně; takové dovolání je však přípustné pouze tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Proti rozhodnutí v části týkající se výroku o nákladech řízení není dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Brno 25. dubna 2019

Mgr. Zora Komancová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kristková.